

ریانی منیش دهیان چیروک له خو ده گری

سہردار ہے ولیٰ ری

دایکمو خسومه ئاگىرىكى سووتىئېنە دايلىك و تەوهە. زيان لەتىئە تالكرا. خسومه منى لەتىوان خۇرى و دايكمدا سەپيشك كرد. دايلىكشىم، منى لەتىوان خۇرى و خسومەدا سەپيشك كرد. ئىيە دەستمان پىتوھ سووتا. يان دەببوايە من واز لە دايكم بېھىتم، يان دەببوايە هاوسەركەم واز لە دايىك بېھىتم، بۇ ئەوهى هەرلۈوكمان بى دايىك نەمەن، بى دەلگانىيە و اۋازمان لەيەكتىرى هيتنىا. بەنچارچىيە و ئۇ بېپارەمان دا، ئۇوه چەند ساللىكى، من رەبىھەنۇ لە مالى دايىك دانىشتۇرۇم، ئۇويش لەمالى باولىكى دانىشتۇرۇھ. ئىيىستا دايىكى من و دايىكى ئۇ كۆچى دوايانى كەلدووه و ناويان سپرلەتتەوھ، بەلام ئىيەمە هەناسە سارىو مىساوا كىزىلرو ماينىتەتەوھ.

سېمای حزبایەتى رېکخراوەكان دەركەوت

کردته و مو رخنه بیان لهو شیوازه کارهی سنه دنیاکان گسترووه و دلای اس زاده و سرهی خوشی ریکخراوه بیان کردووه، له برابه رسدا لئیرسراوی ئو ریکخراوانه چونکه له لایه حزب و بهمه لبازدندیکی (موزدهیف) له و شویتنه دانراون، وهکو پالاگهیه که نایابن بیچوکترین رخنه و پیشترنار به سه ریاندا بازدات. همندی له و کسانه (ماشه للا) هونهنده لهایتون ۴-۳ نئشی حزبی و حکومی و ریکخراوهی پیکه که دهکن، ههیه چهند کانتزمیری لهوزه زاره تدایاه و هندیکیش له حزب و نیوارانیش له باره گای ریکخراوه، باشه نئم کسه نگه ریکخراوه که لیه گله حکومه ته و وزاره ته کیدا که وتنه مملمانی له سر کیشې يك داخو دهی په گری له کامیان بکات؟! له کورسیه که بیان دهیتنه پاریزه زدی چینه که؟! کاس لهو باوه پدا نیبه یه کیک که به فرماني حزب و ده سه لات چهند مسنه بیکی بق دانرا بای، هروه بئاسانی له کیسی خوی بداد، ئهی پئیز زمانی لووسی بق چیبه؟.

که وتر اووه بیان دلاین سنه دنیاکاو ریکخراوه کان ملکی حزب و سرهی خوشین راستیه که و سه لماندی ناوی، نهودتا نه و ریکخراوانه که له کاتانی شهی ناخوخدان ناویان له کله سری پهکتر ده خوارده وه نیستا دوای یه کگنه تووه هه دردو شیداره، نه وانیش خارکی چاو پیکو و سره تاتکین بق نزیک بوروونه له یه کتر، نه گهر نئمانه تیشکی سه زیان له لایه هه دردو حزبی کوه بق هله نکارای، نایا ده توان یک هنگاک له یه که نزیک بندهوه؟، نه گهار ده توان نه بوجی پیشتر نه اینکرد؟.

گاهی بایرانه کار تهنا به سه دنیاکاو ریکخراوه کانوه نهوده ستاوه له خوا به زیاد بی، نهوا خبرکه هه دردو کومانیان حزبیه که موبایلی (ناسیاو کوکرهک) بشن تیکه ای دهکن له پیتا خونه تی گیرفان که نهوان ناویان ناوه خزمته جه ماوه، جاران بقه بورو له هه ولیر موبایلکنی ناسیات پی بیت و قسے ای پی بکه، ده خرابیه ژیر چاوه، (نه فهس) به لام نیستا بهزه و هندیه کان وا ده خوازیه دهی هه تبی.

رقر عجیبو غیریه هرچی شت لهم ولاته ههیه بورو به ملکی حزب و تهنا ههینه تی نهی داویانه به جه ماوه. هقه دهست خوشی و نافه زین له و جه ماوه دره خواگرو به ته حموله بکریت سه بارهت به پاراستنی که سیتیه و تیک نه چوچونی باری ده روونیان. تافه رین بؤخویان چون دلیان ناته قی که روزله دلای روزله م جوړه نهی بیانه بیان بق ناشکاره دهی.

چوچارده و هری ته نیبیوم. خامه لده ستانی
ماوسه رنکی پاک و راستگو که مه رشکین بود، بو
منیزی کی تازه راستبیووه دی تیو برین و خوین
لناسن نه بیو. روژانه نهو یادگاریانی که رابر بیو
تیو ماله که مان خولقابیون، به برجا ومه وه

نیپه پر دهبوونه، داغیان دهکردیم و دهپیشتن.
کچه کم کاریله یه کی بی دایک بیو، له باوه بشی
من نه بولایه نه توفرهی نه دهگرت. کوره کم
نهستی به لهد مستانی باوه ش و سوزنی دایک
لهدکرد، به لام خمه یکی سرخه همان بیو.

ئەگەرچى خوشكە چوکوكە كام تابۇوه
ئى تىيمەو بەخىتكىدىنى كوربەكمى لەئەستو
گىركەتتىپ، بەلام دىساناوه ھەرسى مەرقۇشى
ماخبار بىپۈن. بەدەستت ئۆخىم نەبۇوه، ھەركاتىپ
كۆپۈرىيە ساوا بىز دايىكە كەم دەبىنىي، كزە
مەجگەرەمە و دەھات. زور جاران بەتەندا

داده نیشتم و دهگیرام. نهان و لیان ده زانی بتو
کسی ثی ده گریم. کوستی کوچی نویسی
هاوسه ریکی و فادارم کو و تبوو، دایکم کالنی
دیکیده کردمو بتوانجاوه پیشی ده گوتون؛ (ش)و
پینیگه فینیگت له چیمه؟!، بس توڑت
سرلیووه، سره زنانه!.. هر چهند ریثیکی
یکیکیه و کچه برآکه مت ده خامه پال).

نه سلیمانیان بم. هیوаш هیواش خویان لیم
ده لذیزه وه، نیمهه یان به ته نیا ده هشتله وه.
هیبی دن دن به راستیه دایتیم که به خیکدنی
مندالی سawa بتو پیاوون تو رسختو دنواره.
سخره نخام خواستی دایکم سه رکوت،
در لازکه بخ هیتان. مال روناک بیوه، که چی
شیوه رو ژاژوه کانی دایکم خوشکه کام بر ده اوم
تا پی نیمه شیان ده گرت وه. منو هارسه ره
نویکم ریککه و تبوبین تا نو مندالانه گه وره
بهین، مندل دروست نه کهین، بهلام دیسان وه
خوانج و پالاری خیزی و بیانی دهستیان
بیکرده وه. هیشتا چند مانگ نه گورزابوو، که
برت وه بو لکو گله بیه کانی دایکم دهستیان
بیکرده وه، ئاوجاریان سه رکونه خوی
دکدو جنیوی به خوی ده دات که چون ئو
هر زده سیه به بوكی خوی هه بژاربوو. تا کام
سه رخاستی ئوان مندل یکمان به رهم

زیان له بازتیه کی بالخراودا ده سورایه وه.
ابردووی تال خزی نویپات ده کردده وه، دایکو
نوخشکه کامن خزیان لا لووت ده کردو لیمان
دغه زین. جاری واهه بوه مانگ قسے یان
مه گلدا نه ده کردین و هاتوچو چیان نه ده کردین.
مندالله کان ټولفه یان مه باوه ژشه و گرتبوو،
خزشیده ویست، زیان خزی لره نه گکیه
له لکیشاپوو، کچی گرفتو ناسته نگیان بو
بروست ده کردین. له خپله خزیان له کاروباری
فرقا ہمان هله ده قورتانا دا. ٹه گه رازم
ییده هینان و چیز هاتوچو چم نه ده کردن،
و اونه یه خله لکی بیان گکو تایه: سهیرکه!، نئستا
تفی هینا و هته وه او کاری بهوان نه ما هو لینان بی
۱۳۷

مندالله کامن دهکرد، کچی دایکم به رهرو تاقاریکی
دیکه تاوی دهدام.
بـهـتـاوـیـ چـاـکـ بـبـوـمـوـهـ، دـایـکـمـ بـاـوـکـمـوـ
بـرـایـکـ هـاـنـوـنـ، خـوـمـ بـوـ چـوـونـهـوـ

ناماده گردبیو. لام پراپرله هیاوحوشی بیوو.
تاسهی دیداری هاوسه رو جگرگوشه کانم
کیمه. سهوار بشت. ۹۵۰۴، خهیا؛ بیوه و

بر جو شوری پی میزد - یا بیرون
به ناس مسما داده لد فریم، باوه شم بقو
چگ رگوشه کامن ده کرد و هو ما چم ده کردن،
له هزره و هو اسسه ره که راده موسی. من له هن تو

ئەوھەزە خۇشانەدابۇرم کە دايىك گۈتى:
 (سەردار! قىسىم لەكەل خالق كىرىبود، بەلىتى
 داۋو كە بىنكتاھ زللى خۆرى). لەمەبەستى
 تىپەكىيتشت، دواتر دام داخىريا. مەتىسيەكان
 لۇولىان دام و خۇزۇريان كەدىمە. بەچاپىتكى پېر
 لەگۇمان و پىرسىيارەو سېرىيم كەردى. ئەو
 كە ئازارەيەك بۇو بەتىوان بېكىتىن كەين و كىياندا
 لەنگەرى كېتىبو. من لەشۇيىتى خۆمەوە
 هەدەدەل رىزىم، ھاوسىسە رومندالا كانى خۆم
 خۆشىدەستىت و بەھىواي ئەمەدوبۇرم داۋى جەند

س ساعتی دیکه به دیداریان شاد بیمهوه. له دواي
برینداریون و چاکبوونهوه، له تامیک گرتنوهه
خوشیستان ئاواتى له پیشىنەنەي ھەر
کەسىكە، بەلام مەسەله يى زەپتەن ئازىكى

نه درکاری له جهسته خی خویدا شارباربووه، پله لم
بورو له دولابین ویستگه سه نگنیمه ووه، ناچار
رورو پرسیارم تیکرکو گوتوم: (مه گهر من ژنم
نهی!، تو خوازینیت بون من کردرووه؟، بچی
له خوارلو بسی منت له رورو راگترتووه؟).
دایکم ده یوست ناکامی ثئو چیرکوه خه مناکم
پیشلی، تقریک داما، دواتر دهستی پیکردهوه:
(کوره که که! مردن برا گاه وره هه موموانه،
ثئوه وی راستی بسی، نوای لـه دلیکوبونی
کوره که تان، ثئو ته منی دریشی بون نیه
به جیههشت).

مـهـکـیرـانـی دـهـکـرـد، رـوـزـجـارـانـ دـایـکـموـ خـوشـکـهـ کـامـنـ تـوـانـجـوـ وـپـلـارـیـانـ تـیدـهـگـرـتوـ تـهـرـیـقـیـانـ دـهـکـدـهـوـهـ، بـهـلـامـ نـئـوـ لـهـبـرـ مـنـ بـاـگـلـوـ تـهـدـهـدـانـهـ وـهـ. جـازـکـیـانـ مـیـانـمـانـ هـاـتـبـوـ، دـایـکـمـ وـخـوشـکـهـ کـانـیـشـ لـهـمـالـیـ نـئـمـهـ بـوـونـ، هـاوـسـهـرـهـکـمـ بـهـ حـالـهـوـ خـهـرـیـکـیـ درـوـسـتـکـرـدـنـ خـوـرـکـ بـوـ. يـهـکـیـ لـهـمـانـهـ کـانـ هـستـیـ بـهـمـانـدـوـوـیـ خـیـلـانـ کـردـ، وـیـسـتـیـ بـچـیـ هـارـکـارـیـ بـکـاتـ، بـهـلـامـ دـایـکـمـ بـهـشـیـوـهـیـکـیـ نـئـوـنـ اـلـیـ بـهـدـنـگـهـ هـاتـ کـهـ مـنـ لـهـجـیـکـهـ خـوـمـهـوـ شـکـامـهـوـ. دـایـکـمـ قـسـهـیـکـیـ رـوـزـنـاحـهـزـیـ بـهـهـاوـسـهـرـهـکـمـ کـوتـ، مـیـانـهـ کـهـ لـهـشـوـیـتـیـ خـرـیـهـرـهـ تـاسـاـ، خـوشـکـهـ کـامـ لـهـتـرـیـکـیـ پـیـکـهـنـیـانـ دـاـ. هـاوـسـهـرـهـکـمـ رـوـزـتـنـکـچـوـ، دـادـانـیـ بـهـخـوـیدـاـ گـرـتـ وـتـوـرـهـبـوـونـیـ خـوـیـ خـوارـدـهـوـ. لـهـوـ کـاتـهـدـاـ ئـهـگـرـ خـهـجـهـرـ لـهـمـنـ بـدـرـابـیـاـ، وـهـ کـورـدـ گـوـتـهـنـیـ: (خـوـیـتـمـ لـیـتـدـهـهـاتـ). رـوـزـهـکـانـ تـاـ دـهـهـانـ قـوـرـسـوـ نـاخـوـشـتـرـدـهـبـوـونـ، دـایـکـمـ خـوشـکـهـ کـامـ سـخـنـگـیرـتـرـدـهـبـوـونـ، هـاوـسـهـرـهـکـشـمـ بـارـیـ قـوـرـسـتـرـدـهـبـوـونـ، بـوـ لـهـلـدـیـکـبـوـونـیـکـیـ نـوـیـ خـوـیـ ئـامـادـهـدـهـکـرـدـ. مـنـلـاـخـوـهـ هـهـسـتـ بـهـمـهـرـسـیـ دـهـکـرـدـ، لـهـسـرـیـکـهـ وـهـ چـوـنـکـهـ تـهـمـهـ نـئـمـهـ بـوـ سـهـرـیـزـیـ بـانـگـکـلـبـوـونـ، دـهـبـوـیـاـوـهـ بـچـمـهـوـ سـهـرـیـزـیـ، لـهـسـهـیـکـیـ لـیـکـاـشـوـهـ کـاسـیـکـیـ نـئـوـتـوـ نـهـبـوـوـ کـهـ تـاـگـایـ لـهـزـهـ بـارـدـاـرـهـکـمـ بـیـ؛ تـاـچـارـ بـوـ پـیـشـتـیـارـهـیـ دـایـکـمـ رـازـبـیـوـوـنـ کـهـ ئـمـاـنـ، وـاـتـهـ دـایـکـمـ بـاـنـیـهـ کـهـ خـوشـکـهـ کـامـ بـیـتـهـ مـالـیـ نـئـمـهـ بـوـ هـاـنـتـهـ بـوـنـیـاـیـ دـوـوـهـمـینـ کـوـرـیـهـ هـاوـکـارـیـ بـکـنـ.

ژئى لە شەفروش يا ژئى خاوهن گرفت؟! .

وازی لیدیتیم و منیش و دک هر تاکتیکی ئم
کوملهگىد ئاره زووی ژیانیتکی میمن و
سەقامکىر بۇ خۆم دەكەم و ئىستاش
مندالا کامن منيان لەبىرچووه تەو، بەلام من
قەت ئەوانم لەبىر ناچىتەوە". بەلئى ئەمە
ژیانیتکی سەير نىبو بەلكو لەكەمەرخەمى
دەسىلەلات و حۆكمەت و رېتكەراو و
سەنتەرەكان و راڭگىياندىن تووشى گرفت
ھاتووە. بە تەنبا نەتوانىيەر رووبەررووی
ژیانیتکی سەخت بىيەتە و. بۆيە پىنيستە
هاوکارى بىرىن و وەك مىرۇف بناسرىتە وەو
بتوان دىچىڭارى لەدام و دەنگاكانى ئەم و لاتە
كارىكەن و ژيانى ھاوسىرى درى دروست بىكەن و
بەچارى سۈوكەوە سەير نەكتىن.

پی دهکنیز ریاضی ماسایی بوقت دهکنیز
و هلا نهگر میردیکی باشم دهست که وقیت و
توندو تیژشم له گهان نه کات و لاهروی
سیکشیشووه تیزم بکات نهوا دهست بجهی